

Xitoy oliy ta'lim muassasalari bilan hamkorlik aloqalari kengaymoqda

Ma'lumki, O'zbekiston bugun ochiq, o'zaro manfaatli va konstruktiv tashqi siyosat olib bormoqda. Yangi O'zbekistonning zamonaviy tashqi siyosiy holati dunyoda va mintaqada shiddat bilan o'zgarayotgan vaziyat hamda mamlakat ichidagi keng ko'lamlı o'zgarishlarga asoslanib shakllanmoqda. Bir so'z bilan aytganda, yurtimiz xalqaro maydonda tobora nufuzli davlatga aylanib bormoqda.

Xususan, Davlatimiz Rahbarining 2024-yil yanvar oyida Xitoy Xalq Respublikasiga amalga oshirilgan davlat tashrifi davomida O'zbekiston bilan Xitoy o'rtasidagi barcha sharoitlarda har tomonlama strategik sheriklik munosabatlarini mustahkamlashga qaratilgan bir qancha hujjatlar qabul qilingan edi.

Ayniqsa, "O'zbekiston-Xitoy" birinchi ta'lim forumi ikki davlatning 150 ta oliy ta'lim muassasalari rektorlarini bir davraga jamlagan tadbirga aylandi

Forumda O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti hamda bir qator Xitoy Xalq Respublikasi oliy ta'lim muassasalari hamkorlik kelishuvlariga erishgan edi.

Ushbu kelishuvlarni institut imkoniyati va ta'lim yo'nalishlariga moslagan holda qayta ko'rib chiqish hamda yangi hamkorlik aloqalarini o'rnatish maqsadida O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti rektori, professor Nodirbek Sayfullayev rahbarligidagi delegatsiya Xitoy Xalq respublikasida xizmat safarida bo'lib qaytdi.

Safar davomida vakillarimiz Xitoyning 5 ta nufuzli oliy ta'lim muassasida bo'lib, ularning rahbariyati bilan muloqot qildi hamda bir qancha hamkorlik kelishuvlari imzoladi. Shuningdek,

Pekin Ipak yo'li madaniy almashinuv markazida ham uchrashuv o'tkazildi.

Dastlab **Tianjin chet tillari universitetida** rektor, professor Li Yingying bilan samimiy muloqot bo'lib o'tdi hamda hamkorlik kelishuvi imzolandi. Shuningdek, hamkorlikda pyesalar yaratish va sahnalashtirish masalasi ham muhokama qilindi.

Bugungi kunda ushbu universitet O'zbekistonning 28 ta oliy ta'lim muassasasi bilan hamkorlik shartnomalarini imzolagan. Umumiy hisobda esa 60 ta davlatdan 350 ta oliy ta'lim muassasasi bilan shartnomalari bor. Hozirda u yerda 3200 dan ortiq xorijiy talaba tahsil olmoqda. Universitetda 11 ming bakalavr, 1000 nafar magistrant bor.

Universitetda jami 58 ta bakalavriat yo'nalishi bo'lib, shundan 31 tasi tillarga oid, shuningdek, 50 ta magistratura mutaxassisligi mavjud. Shuningdek, ushbu universitetda menejment, san'atshunoslik va jurnalistika yo'nalishlari mavjud.

Universitet rektori Li Yingying xonim vakillarimizni universitetning tarixi va yutuqlari aks etgan muzeyi bilan tanishtirdi.

Bundan tashqari, ular ushbu oliy ta'lim muassasasida yo'lga qo'yilgan o'quv jarayonlari, talaba va professor-o'qituvchilarga yaratilgan sharoitlar bilan yaqindan tanishdi.

Xizmat safari davomida hamkorlik o'rnatilgan yana bir oliy ta'lim muassasasi **Tianjin san'at va media kolleji** bo'ldi.

Bu muassasada ijrochi direktor Li Xiaohua boshchiligidagi oliy ta'lim muassasi vakillari bilan uchrashuv o'tkazilib, ikki tomonlama hamkorlik aloqalari o'rnatish, birgalikda amalga oshiriladigan turli tadbirlar muhokama qilindi hamda hamkorlik kelishuvi imzolandi.

Kollej 2004-yilda tashkil topgan bo'lib, bugungi kunda 7 ta

maktab (fakultet) bor, ulardan 6 tasi san'atga, jumladan, musiqa va raqsga, drama va vokalga, radio va televideniye, multimedia va raqamli san'atga ixtisoslashgan.

Shuningdek, ijrochi direktor O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti bilan hamkorlik qilishdan mamnun bo'lishini ta'kidladi.

Rasmiy uchrashuvdan so'ng vakillarimiz ushbu oliy ta'lim muassasasida yo'lga qo'yilgan o'quv jarayonlari, talaba va professor-o'qituvchilarga yaratilgan sharoitlar bilan yaqindan tanishdi.

Dastlab sun'iy intellektdan musiqa san'atida foydalanish mavzusida ma'ruza tinglashdi. Keyin vokal bo'yicha yakka dars o'tiladigan xonada Xor yo'nalishida tahsil oluvchi 2-kurs talabalari ijrosida Xitoy milliy qo'shiqlarini tinglashdi. So'ng elektron musiqa auditoriyasini ko'zdan kechirishdi.

Shuningdek, televideniye va rejissura yo'nalishida tahsil oluvchi talabalar joylashgan binoda dublyaj aktyorlarining ishi va televideniyaning jonli efirida ishlash bo'yicha mashg'ulotlarni kuzatishdi. Kutubxonaga ham tashrif buyurib, bu yerda kitobxonlarga yaratilgan sharoitlarni ko'zdan kechirdi.

Vakillarimiz **Tyanjin musiqa konservatoriyasida** ham bo'lib, vitse prezident Bao Yang bilan uchrashdi hamda ikki oliy ta'lim muassasasi o'rtasidagi aloqalarni hamkorlik kelishuvi bilan mustahkamlashga, uning doirasida ilmiy-ijodiy va o'quv jarayonlarida hamkorlik aloqalarini yuqori saviyada davom ettirishga kelishib olindi.

Samimiy uchrashuvdan so'ng delegatsiya konservatoriyaning kampusi hamda uning hududida joylashgan ikkita konsert zalini ko'zdan kechirdi.

Shundan so'ng yakka dars o'tiladigan auditoriyalarda bo'lishdi hamda talabalarning o'zlariga auditoriyalarni bron

(band) qilish imkonini beradigan tizim bilan tanishishdi.

Ma'lumot o'rnida, Tyanjin musiqa konservatoriyasi 1950-yilda tashkil etilgan. Bugungi kunda konservatoriyada 3200 ga yaqin talaba tahsil oladi va 10 ta kafedrada 450 nafar o'qituvchi faoliyat yuritadi. Asosan barcha yo'nalishlar musiqa ta'limi bilan bog'liq, lekin musiqadan tashqari, ularda menejment, xoreografiya va teatr san'ati yo'nalishlari ham mavjud.

Safar davomida istiqbolli kelishuv imzolangan yana bir oliygoh **Xebey kommunikatsiya universiteti** bo'ldi.

Bu yerda universitet prezidenti Li Jinyun xonim boshchiligidagi oliy ta'lim muassasasi vakillari bilan uchrashuv o'tkazildi hamda hamkorlik kelishuvi imzolandi. Shundan so'ng vakillarimiz universitet kampusini ko'zdan kechirishdi.

Dastlab vakillarimiz Kino va televideniye kollejiga tashrif buyurishdi hamda sun'iy intellekt texnologiyalari qo'llaniladigan o'quv auditoriyalarini tomosha qilishdi. Shuningdek, tomoshabinlarning filmga bo'lgan reaksiyasini kuzatish uchun maxsus sensorlar bilan jihozlangan kichik kinoteatrni ko'rishdi. Har xil sig'imga ega bo'lgan uchta namoyish paviloniga tashrif buyurishdi. To'liq haqiqiy televideniye studiyasini, ovoz yozish va dublyaj studiyasini ko'zdan kechirishdi va haqiqiy dekoratsiyalar va virtual reallik elementlari bilan filmlar suratga olish mumkin bo'lgan studiya faoliyatini ham kuzatishdi.

Shundan so'ng, delegatsiya Tasviriy san'at va dizayn akademiyasiga tashrif buyurdi hamda tasviriy san'at yo'nalishida tahsil olayotgan talabalar ijod qiladigan o'quv auditoriyalarini ko'rishdi. Bundan tashqari, teatr qo'g'irchoqlari, kashtachilik va kulolchilik mahsulotlari ishlab chiqariladigan ustaxonalar faoliyati bilan tanishishdi.

Ma'lumot o'rnida, Xebey kommunikatsiya universiteti 2000-yilda tashkil etilgan bo'lib, Xitoyning birinchi xususiy

universiteti hisoblanadi. Bugungi kunda bakalavriat, magistratura va PhD yo'nalishlarida kadrlar tayyorlaydi.

Ayni paytda universitetda 30 mingga yaqin talaba tahsil olmoqda. Bakalavriatda 50 ta, asosan madaniyat va san'at sohalari bilan bog'liq yo'nalishlar bor. Magistratura bo'yicha san'at va jurnalistika, PhD bo'yicha esa kino mutaxassisligi mavjud.

Delegatsiyaning Xitoy Xalq Respublikasiga xizmat safari davomida navbatdagi manzili – Xitoyning shimoliy-sharqida joylashgan Jilin shahri bo'ldi.

Bu yerda **Jilin xalqaro ta'lim universiteti** prezidenti Sin Xe xonim va universitet prorektori janob Van Chjigolar bilan uchrashuv o'tkazildi va hamkorlik kelishuvi imzolandi.

Rasmiy qismdan so'ng, delegatsiya universitet kampusini ko'zdan kechirdi. Dastlab, ular kampus hududida joylashgan 5 qavatli kutubxona binosida bo'lishdi.

Ta'kidlash joizki, kutubxona fondi taxminan 1 million nomdagi bosma adabiyotlar va 1,7 million nomdagi elektron nashrlardan iborat. Binoning dizayni shunday ishlab chiqilganki, unda o'quv zallari va ovoz chiqarib o'qish zallari, individual o'quv xonalari hamda kichik guruhlarda mustaqil mashg'ulotlar olib borish uchun mo'ljallangan xonalar mavjud. Shuningdek, magistraturaga kirishni rejalashtirayotgan talabalar uchun 600 o'ringa ega alohida zal ham tashkil etilgan.

E'tiborga molik maskanlardan yana biri – “global qishloq” bo'lib, u yerda talabalar xorijiy tillarni o'rganish jarayonida to'liq madaniy muhitga singib ketish imkoniyatiga ega.

Delegatsiya shuningdek, talabalar turar joylari bilan ham tanishib, kampus hududida talabalarga yaratilgan sharoitlarni ko'zdan kechirdi. Sayohat yakunida mehmonlar san'at va turizm maktabi joylashgan binoga tashrif buyurib, xitoy an'anaviy

san'ati bo'yicha talabalarning mustaqil ijodiy ishlarini tomosha qildilar..

Jilin xalqaro ta'lim universiteti xususiy universitet bo'lib, u 1995-yilda tashkil etilgan. Hozirgi kunda ushbu universitetda taxminan 14 ming nafar talaba tahsil olmoqda.

So'nggi 5 yil davomida universitet xususiy gumanitar universitetlar reytingida birinchi o'rinni egallab kelmoqda hamda dunyoning 40 dan ortiq mamlakatidagi 200 dan ortiq oliy ta'lim muassasalari, jumladan, O'zbekistonning 6 ta universiteti bilan hamkorlik qilmoqda. Bundan tashqari, ta'lim sohasida 10 dan ortiq xalqaro tashkilotlar, jumladan, YUNESKO bilan hamkorlik aloqalariga ega.

Shuningdek, xizmat safari davomida Nodirbek Sayfullayev **Pekin Ipak yo'li madaniy almashinuv markazining** hammuassisi Elli Ma xonim bilan uchrashuv o'tkazdi.

Ma'lumki, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev raisligida 2025-yil 16-yanvar kuni investitsiyalarni keng jalb etish va eksport hajmini oshirish borasidagi ishlar natijadorligi va kelgusidagi asosiy vazifalar muhokamasi bo'yicha o'tkazilgan videoselektor yig'ilishida berilgan topshiriqlar ijrosini ta'minlash bugungi kunda har bir oliy ta'lim muassasasi oldidagi ustuvor vazifalardan biri hisoblanadi. Uchrashuvda ayni shu jihatlarga e'tibor qaratildi.

Markaz madaniyat va san'at sohalariga katta qiziqish bildirayotgani va xitoylik talabalar hamda magistrantlar uchun bizning institutimizda o'qishni tashkil etish masalasini ko'rib chiqishga tayyor ekanligini ma'lum qildi.

Ma'lumot o'rnida, Pekin Ipak yo'li madaniy almashinuv markazi ta'lim sohasida 20 yildan ortiq vaqt davomida faoliyat olib borayotgan bo'lib, xitoylik yoshlarni AQSH, Yevropa va Osiyoning nufuzli oliy ta'lim muassasalarida o'qishini tashkillashtirish, shuningdek, boshqa davlatlar yoshlarini

Xitoy oliygohlarida tahsil olishiga ko'maklashish bilan shug'ullanadi.

Umuman olganda, ushbu safar institutning xalqaro aloqalarini yangi bosqichga olib chiqishda muhim ahamiyat kasb etadigan uchrashuv va hamkorlik kelishuvlariga boy bo'ldi. Eng muhimi hamkorlik o'rnatilgan oliygohlar nafaqat Xitoy, balki jahonda ham o'z mavqeyiga ega hisoblanadi.

Tashrif davomida vakillarimiz ushbu oliygohlarda o'quv jarayonlariga tadbiq etilgan zamonaviy ta'lim texnologiyalari bilan ham yaqindan tanishib, tajriba orttirishdi.

Yana bir muhim jihatni alohida qayd etish joziki, bugungi kunda ko'plab davlatlarda bo'lgani kabi Xitoy Xalq Respublikasida ham bugun yurtimizda amalga oshirilayotgan islohotlarga hamda o'zbek san'ati va madaniyatiga qiziqish yuqori. Vakillarimiz tashrif buyurgan barcha oliy ta'lim muassasalari rahbariyati o'rnatilgan hamkorlikdan mamnun bo'lib, kelgusida bu hamkorlikni yanada kengaytirish taklifini bildirishdi.

Buning yagona sababi bugun yurtimizda Muhtaram Yurtboshimiz rahnomaliklarida amalga oshirilayotgan keng ko'lamli islohotlar hamda jahon hamjamiyati bilan olib borilayotgan oqilona tashqi siyosat desak, aslo mubolag'a bo'lmaydi.